

DANAK

DANAK-NYT

Nr. 7. December 2003

DANAK flytter

DANAK har nu eksisteret som selvstændig organisation i 1 år, eller hvis det skal være formelt i snart 2 år, da udskillelsen reelt skete med virkning fra den 1. januar 2002. Vi har i denne periode etableret en selvstændig virksomhed, implementeret en ny intern organisation og konsolideret det økonomiske grundlag.

Den 1. december 2003 flytter DANAK til nye lokaler i Skovlunde, ca. 16 km vest for Københavns centrum – til en kontorbygning, som giver bedre rammer for DANAK's arbejde. Mange af medarbejderne har i længere tid ment, at det meget udadvendte og selvstændige arbejde som vi udfører med de akkrediterede virksomheder, egner sig dårligt til storrumskontorer, som på Langelinie. Vi har derfor ledt efter, og lejet et domicil væsentligst med enkeltmandskontorer, og med mange mødelokaler og fællesrum, der fortsat giver gode rammer for dialog og samarbejde.

Samtidigt har det været vigtigt for os og vores kunder at finde et domicil med en god tilgængelighed og gode parkeringsfaciliteter.

Flytningen betyder, at det fysiske fællesskab med Erhvervs- og Boligstyrelsen ophører, og et nyt kapitel begynder for DANAK. En flytning giver altid en masse muligheder – og udfordringer, og flytningen er den sidste fase i arbejdet med at etablere det nye DANAK.

DANAK-Metrologi

Som et led i vores bestræbelser på at synliggøre Den Danske Akkreditering- og Metrologifond's andet ben – metrologien, har DANAK-Nyt fra dette nummer, nu en side om metrologi. Vi har valgt at bruge navnet DANAK-Metrologi om vores metrologiaktiviteter for at kunne synliggøre dem sammen med akkrediteringsaktiviteterne, og for at kunne anvende vores kendte navn, DANAK, om alle fondens aktiviteter. Vi er naturligvis fortsat meget opmærksomme på ikke at sammenblande vores aktiviteter på akkrediterings- og metrologiområdet.

Sikkerhedsstyrelsen

Ved årsskiftet flyttes det statslige ansvar for akkreditering og metrologi fra Erhvervs- og Boligstyrelsen til en nyoprettet Sikkerhedsstyrelse. Vi har i efteråret drøftet vores resultatkontrakt for 2004 med flere af de personer der kommer til at sidde i den nye Sikkerhedsstyrelse, og har således allerede etableret et godt samarbejde, som vi glæder os til at fortsætte.

Nye priser

DANAK's priser og gebyrer har hidtil været fastsat i en bekendtgørelse fra 2001. Denne bekendtgørelse ophæves, og DANAK fastsætter fremover selv priser og gebyrer efter aftale med Sikkerhedsstyrelsen. DANAK vil, i det prisblad der udkommer ved årsskiftet, fastholde den hidtidige politik om, at priserne skal følge den almindelige prisstigning, og lader derfor priserne stige svarende til stigningen i nettoprisindekset siden sidste regulering.

Jesper Høy

Systemcertificering - reviderede retningslinier

Ændringer til IAF's retningslinier for anvendelse af ISO/IEC Guide 62 og 66, der er grundlaget for EA's guidelines EA-7/01 og EA-7/02, blev vedtaget ved IAF's årsmøde i september 2003.

For begge retningslinier gælder, at der er foretaget en opdatering til implementering af ISO 19011 som erstatning for ISO 10011 og 14010 – 12..

Desuden er det præciseret, at tidligste gyldighedsdato for et certifikat er den dato, hvor der er truffet beslutning om certificering.

For retningslinien vedrørende certificering af kvalitetssystemer er referencer til 1994-udgaver af ISO 9000 standarderne slettet. Derudover er den væsentligste ændring, at retningslinierne til ISO Guide 62, pkt. 2.2.1 – 2.2.3, er revideret med henblik på at præcisere kompetencekravene i forbindelse med certificering af kvalitetssystemer.

De reviderede dokumenter er offentliggjort på IAF's hjemmeside 1. november 2003, og der er fastsat en overgangsperiode på 1 år for indførelse af de ændrede retningslinier.

Karen Jensen

Internationalt NYT

EU

EU Kommissionen har iværksat et arbejde om øget harmonisering af kravene til notificerede organer. Der har været afholdt 3 møder i en Rådsarbejdsgruppe, som drøfter de områder, hvor der er størst behov for harmonisering. Et centralt emne i disse forhandlinger har været brug af akkreditering som grundlag for bedømmelse af notificerede organer. Det forventes, at der vil være flertal for at fremhæve akkreditering som væsentligt element til sikring af en langt højere grad af harmonisering af medlemsstaternes bedømmelse af den faglige kompetence hos notificerede organer.

EA

EA's seneste generalforsamling blev afholdt i Dublin den 11. og 12. juni. Efterfølgende blev der afholdt en workshop om 'Akkreditering af laboratorier i 2010', hvor en bred kreds af interessenter præsenterede deres krav og forventninger til akkrediteringssystemet i fremtiden. Plancher fra workshoppen kan ses på www.european-accreditation.org under News.

På generalforsamlingen blev resultatet af 'EA's kundetilfredshedsundersøgelse' offentliggjort. Undersøgelsen blev gennemført i marts måned 2003 og 63 af DANAK's kunder deltog i undersøgelsen. Resultatet af EA undersøgelsen kan ses på www.danak.dk under Nyt/internationalt.

Undersøgelsen viser bl.a., at akkrediteringsorganerne bedømmes mest positivt med hensyn til assessorernes service (helpfulness), hvorimod bedømmelsen er ringere med hensyn til hurtighed/respons (timeliness). Laboratorierne finder i højere grad end certificerings- og inspektionsorganer, at akkreditering giver 'added value'. Undersøgelsen giver det svageste resultat med hensyn til generel accept af akkreditering hos industrien og myndigheder.

Bedømmelsen af DANAK afviger ikke væsentligt fra det generelle resultat af undersøgelsen, og DANAK vil foretage en nærmere analyse af de danske resultater og iværksætte initiativer så at kundernes bedømmelse af DANAK forbedres.

Årsmøder i ILAC og IAF

Årsmøderne i ILAC og IAF blev afholdt i september måned i Bratislava. På ILAC-generalforsamlingen underskrev følgende lande ILAC aftalen: Malaysia (prøvning), Thailand (prøvning), Italien (kalibrering) og Japan (kalibrering). Herefter har 44 akkrediteringsorganer fra 35 lande underskrevet aftalen, hvilket viser, at ILAC-aftalen om gensidig anerkendelse af akkrediterede rapporter er i færd med at blive udbredt til alle betydende økonomier i verden.

ILAC vedtog samtidig principperne for et globalt akkrediteringslogo, som laboratorier kan benytte på rapporter og certifikater, hvis laboratoriet er akkrediteret af et af de nationale akkrediteringsorganer, som har underskrevet ILAC aftalen. Vi forventer, at det globale ILAC logo bliver vedtaget i begyndelsen af 2004, hvorefter DANAK vil indgå aftaler med laboratorierne om at benytte det globale akkrediteringslogo. Reglerne for brug af det globale logo vil blive indføjet i DANAK's tekniske forskrift om brug af logo, TF 1.

ILAC News fra oktober 2003 er udkommet og på DANAK's hjemmeside – Nyt/internationalt – er der link til nyhedsbrevet, som indeholder en række artikler af både generel og teknisk karakter.

IAF

Ved årsmødet underskrev endnu 2 akkrediteringsorganer IAF-aftalen om gensidig anerkendelse af akkrediterede certifikater vedrørende kvalitetsstyring, nemlig Slovakiet og Østrig. Nu har 32 akkrediteringsorganer underskrevet MLA aftalen, og i alt 43 nationale akkrediteringsorganer er medlemmer af IAF.

Det nye IAF logo

IAF vedtog også principperne for et fælles akkrediteringslogo, som akkrediteringsorganerne, der har underskrevet MLA-aftalen i løbet af 2004 kan tilbyde de akkrediterede certificeringsorganer at bruge på certifikater sammen med det nationale akkrediteringslogo. Implementeringen af det fælles akkrediteringslogo er et tiltag, som skal styrke tilliden til det globale akkrediteringssystem.

Fortsættes på modsatte side

Indbydelse til reception

Vi vil gerne vise vores nye domicil frem!

Vores kunder, TA'er, SA'er, myndigheder og andre interessenter indbydes hermed til reception

**den 8. december 2003,
kl. 15.00 til 17.00**

**Den Danske Akkrediterings-
og Metrologifond
Dyregårdsvej 5B
2740 Skovlunde**

DANAK's nye domicil i Skovlunde

Fortsat – Internationalt NYT

Markedets tillid

På årsmødet var der en længere drøftelse om markedets tillid til akkrediterede ydelser, herunder forskellen mellem akkreditering og certificering. Der blev vedtaget en resolution, som forhåbentlig fører frem til en fælles aftale med certificeringsorganerne om, at akkrediteringsorganer bedømmer laboratorier i henhold til kravene i f.eks. ISO 17025 og ISO 15189, og at disse standarder ikke er certificeringsstandarder. Såfremt akkrediteringsorganer og certificeringsorganer benytter samme standarder, vil det føre til mindre tillid i markedet til både akkreditering og certificering.

Der blev vedtaget et dokument om 'Cross Frontier Accreditation', dvs. overvågningen af certificeringsorganer, som på grundlag af én akkreditering tilbyder certificeringsydelser i flere lande gennem f.eks. filialer i udlandet. Princippet i det nye dokument er, at akkrediteringsorganer skal føre et effektivt tilsyn med udenlandske filialer og evt. udføre tilsyn

net i samarbejde med det nationale akkrediteringsorgan i værtslandet. Dokumentet skal bidrage til øget tillid til de certificeringsorganer, som opererer globalt.

GFSI

IAF har gennem længere tid ført forhandlinger med GFSI (Global Food Safety Initiative), som er en sammenslutning af detailhandelskæder inden for fødevarer, om at udbyde en akkrediteret certificering (produkt) af fødevarer i overensstemmelse med kravdokumenter anerkendt af GFSI, som f.eks. BRC-standarderne. GFSI har ønsket at benytte de nationale akkrediteringsorganers kompetencer inden for produktcertificering, men har udviklet specielle retningslinier og vil overvåge akkrediteringsorganernes bedømmelse af de første ansøgninger. GFSI ønsker således at bedømme akkrediteringssystemet, herunder værdien af den multilaterale aftale.

IAF har offentliggjort et Communiqué fra årsmødet, som kan ses på www.danak.dk under Nyt/internationalt.

Vagn Andersen

Det nye IAF logo

Ny rapport om typeprøvning

I forbindelse med arbejdet med at udarbejde et nyt EF-direktiv for måleinstrumenter (MID) har DANAK-Metrologi gennemført en undersøgelse af, i hvilket omfang danske laboratorier kan udføre typeprøvning af måleinstrumenter i henhold til de nye krav. Rapporten kan læses på DANAK-Metrologi's hjemmeside www.dansk-metrologi.dk, hvor den findes under "Rapporter".

Poul Claudi Johansen

Fornyelser af BST godkendelser

Sommer og efterår har været præget af, at det nu er 5 år siden, at de danske bedrifts-sundhedstjenester blev godkendt første gang, og at det dermed var tid til fornyelse af godkendelserne.

Enkelte godkendelsesbesøg blev gennemført i 2002 og i begyndelsen af 2003. I perioden juni - oktober 2003 er der gennemført 28 fornyelsesbesøg. DANAK er glad for det positive samarbejde, der har været i forbindelse med besøgene – ikke mindst under hensyntagen til den politiske usikkerhed, der er om områdets fortsatte funktion.

Der er i løbet af året sket flere ændringer i antallet af bedrifts-sundhedstjenester, således er der sket en række fusioner blandt BST-centrene, og enkelte virksomheds BST'er har valgt ikke at forny deres eksisterende godkendelse og har i stedet tilsluttet sig en anden godkendt BST.

Antallet af godkendte bedrifts-sundhedstjenester forventes ved udgangen af 2003 at være lidt over 50-enheder.

Leif Funch

Tydeliggørelse af krav om uafhængighed for inspektionsorganer

Inspektionsorganer er som bekendt inddelt i:
Type A - 'tredjeparts'
Type B - 'in-house'-ydelse
Type C - inspektion for eget firma og andre.

Definitioner for type A, B og C findes i DS/EN 45004 og den tilhørende DANAK retningslinje RL 8. Det har dog vist sig, at der er et behov for at gøre definitionen af type A endnu tydeligere, så der for denne type ikke kan stilles spørgs-målstegn ved uvildigheden

EA har ved generalforsamlingen i juni 2003 vedtaget nedenstående guideline vedrørende Type A. Sammen med vedtagelsen af den nye guideline blev der indgået en aftale om, at akkrediteringsorganer, der vil være medunderskrivere af den kommende multilaterale aftale for inspektion, skal gennemføre en revurdering af alle Type A organers status.

DANAK vil således revurdere alle Type A organer forud for EA's evaluering af DANAK i februar 2004.

EA retningslinier til paragraf 4.2.1 (Type A) og Annex A

Et Type A inspektionsorgan skal, for at kunne siges at være uafhængig af de involverede parter, kunne påvise, at det ikke har nogen tilknytning til en part, som er direkte involveret i udvikling, fremstilling, levering, installation, indkøb, ejerskab, brug eller vedligeholdelse af de produkter, der inspiceres, eller tilsvarende konkurrerende produkter, gennem

- fælles ejerskab (undtagen hvor ejerne ikke vil have mulighed for at påvirke resultatet af en inspektion) **Note 1**
- fælles ejer-udpegede medlemmer af organisationernes bestyrelser (eller tilsvarende), undtagen hvor de pågældende har funktioner, som ikke har indflydelse på resultatet af en inspektion **Note 2**
- direkte rapportering til samme højere ledelsesniveau
- kontraktmæssige ordninger, uformelle aftaler eller andre måder, hvorved der er mulighed for at påvirke resultatet af en inspektion.

Ud over ovennævnte kan et inspektionsorgan ikke opnå Type A status, hvis en anden del af samme organisation er direkte involveret i udvikling, fremstilling, levering, installation, indkøb, ejerskab, brug eller vedligeholdelse af de produkter, der

inspiceres, eller tilsvarende konkurrerende produkter, hvis denne del af organisationen ikke har separat juridisk identitet.

Den øverste ledelse for den juridiske enhed, som inspektionsorganet er en del af, skal definere og dokumentere sin politik med hensyn til at opretholde inspektionsorganets Type A status. Akkrediteringsorganet vil undersøge dokumentation for implementeringen af denne politik med hensyn til ejermæssige interesser, bestyrelsens sammensætning, finansieringsmidler, metoder til beslutningstagning samt andre faktorer som måtte have indflydelse på et Type A inspektionsorgans upartiskhed, uafhængighed og integritet.

Note 1- Et eksempel herpå er en kooperativ organisationsform med et stort antal interessenter, men hvor de (individuelt eller som gruppe) ikke har formelle midler til at influere på inspektionsorganets politikker, strategier eller drift.

Note 2- Et eksempel herpå er, hvor en bank, som finansierer et selskab, kan insistere på at få et medlem i bestyrelsen, for at kunne danne sig et indtryk af, hvordan selskabet ledes, men som ikke vil være involveret i beslutningsprocesser.

DANAK-Metrologi

Organiseringen af metrologi i Danmark blev i 1983 ændret således, at der skete en adskillelse af den regeludstedende/regelhåndhævende funktion fra dem, der udfører de måletekniske funktioner. Denne adskillelse vil blive opretholdt, når Sikkerhedsstyrelsen pr. 1. januar 2004 overtager ansvaret for områderne akkreditering og metrologi. Således vil regeludstedelse/regelhåndhævelse blive varetaget af Sikkerhedsstyrelsen/DANAK-Metrologi medens de måletekniske funktioner (prøvning, kalibrering, inspektion) fortsat varetages af private akkrediterede organer, som på baggrund heraf har opnået en bemyndigelse fra DANAK-Metrologi.

DANAK-Metrologi's arbejdsområder

I Danmark opdeles metrologiområdet i fundamental metrologi og legal metrologi.

Informations-/erfaringsudveksling

Det er vigtigt, at der foregår en løbende dialog med berørte parter (fabrikanter, brugere, forbrugere, laboratorier) vedr. eksisterende og kommende regler. Ikke mindst er det vigtigt, for at kunne påvirke de internationale regler i overensstemmelse med danske interesser.

I de seneste år er denne dialog primært foregået i CLM (Center for Legal Metrologi), som er et samarbejde mellem DELTA Dansk Elektronik, lys & Akustik, FORCE Technology, DEFU, Teknologisk Institut og DANAK-Metrologi. CLM har oprettet en række ERFA-grupper (en for hver kategori af måleinstrumenter, som hører under legal metrologi i Danmark), som er åbne for alle interesserede.

Fundamental metrologi

Det internationale arbejde inden for fundamental metrologi foregår på verdensplan i Meterkonventionen og i Europa i Euromet. Samarbejdet omfatter fælles forskningsprojekter med henblik på at kunne forbedre definitionerne af SI-enhederne samt sammenligningsmålinger til sikring af, at laboratoriernes faglige niveau til stadighed opretholdes og forbedres i takt med, at nye teknikker vinder frem.

DANAK-Metrologi's opgaver i forbindelse med fundamental metrologi er at:

- Udarbejde og ajourføre handlingsplaner for de (10) metrologiske områder (masse / elektricitet og magnetisme / længde / tid og frekvens / termometri / ioniserende

stråling / fotometri og radiometri / flow / akustik, ultralyd og vibration / kemi).

- Udpege nationale primær- og reference-laboratorier på områder, hvor handlingsplanerne har vist, at der er et behov, samt at føre tilsyn med, at de udpegede til stadighed lever op til kriterierne for udpegning.
- Deltage i Meterkonventionens generalkonferencer og implementere dens beslutninger (f.eks nye definitioner af SI-enheder) i Danmark.

Legal metrologi

- betegner måleteknik på områder, hvor der af hensyn til sundhed, sikkerhed (primær økonomisk sikkerhed) eller miljø er fastsat regler for målingerne / måleinstrumenterne.

Grundlæggende for DANAK-Metrologi's varetagelse af opgaverne vedr. legal metrologi er, at reglerne udformes og håndhæves i samarbejde med berørte parter og i overensstemmelse med internationalt vedtagne forskrifter/standarder. Derfor er internationalt metrologiarbejde og informations-/erfaringsudveksling nøgleord for DANAK-Metrologi.

DANAK-Metrologi's opgaver i forbindelse med legal metrologi er at:

- Udarbejde udkast til bekendtgørelser og bindende måletekniske direktiver (med henblik på, at disse udstedes af Sikkerhedsstyrelsen).
- Udstede vejledende måletekniske direktiver og måletekniske meddelelser.
- Udstede typegodkendelser (for andre instrumenter end ikke-automatiske vægte) på

Rådgivning om akkreditering på Cypern

DANAK har indgået aftale med de cypriotiske myndigheder om rådgivning ved etablering af et akkrediteringsorgan på Cypern. Projektet er finansieret af EU-Kommissionen og skal være afsluttet med udgangen af marts 2004. Projektet består af 3 elementer:

- Organisation af akkrediteringsorgan.
- Kursus i standarderne til akkreditering af laboratorier og certificeringsorganer.
- Deltagelse i tilsynsbesøg hos virksomheder akkrediteret af DANAK.

Vagn Andersen

HACCP-standard, 2. udgave

Standarden DS 3027, der udkom første gang i 1997, udkom i ny udgave i 2002 – på dansk og på engelsk. For at give de certificerede virksomheder mulighed for at tilpasse deres systemer gives derved indførelse af nye systemstandarder normalt en frist for opfyldelse af de ændrede krav. En sådan overgangsperiode er også accepteret i forbindelse med 2. udgave af HACCP-standardens DS 3027. Det er besluttet, at overgangsperioden udløber med udgangen af 2005. Det vil sige, at derefter skal alle certifikater være udstedt til 2002 udgaverne af DS 3027, 'Styring af fødevarer efter HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) – krav til ledelsessystemer for fødevarer og deres leverandører'.

Karen Jensen

EA præstationsprøvninger – ny struktur

Ved General Assembly i Dublin juni 2003 blev nye "Terms of reference of the EA Laboratory Committee" vedtaget. Detaljerne i den nye måde at organisere arbejdet i laboratoriekomiteen fremgår af dokumentet EA-02/01-S2, som kan hentes fra EA's hjemmeside.

Det væsentlige er, at der under laboratoriekomiteen nedsættes to permanente arbejdsgrupper for præstationsprøvning, henholdsvis for prøvning og kalibrering til erstatning af de ekspertgrupper, som hidtil har varetaget koordinering af præstationsprøvninger. De fleste af de eksisterende ekspertgrupper afvikles derfor enten med øjeblikkelig virkning, eller når specificerede arbejdsopgaver er færdiggjort. Ekspertgrupper under laboratoriekomiteen vil i fremtiden kun blive oprettet, når der viser sig et behov, og de vil blive opløst, når opgaven er fuldført.

Omlægningen har størst indvirkning på kalibreringsområdet og trods en aftale i form af et 'Memorandum of Understanding' (MoU) med EUROMET, så er der mange uafklarede punkter omkring organisering af EA præstationsprøvningerne i kalibrering. Det er således ikke klart, hvordan man udvælger den rette arrangør, og hvordan denne skal honoreres. Skal der være udbudsrunder til EUROMET-medlemmerne, og skal udvælgelse baseres på licitationslignende kriterier med hensyn til, om referencelaboratoriet er akkrediteret, har deltaget i key-comparisons, byder en lav pris, osv.?

Hidtil har det været de nationale akkrediteringsorganer, der har betalt deres primærlaboratorium

for at afvikle en præstationsprøvning, der så tilbydes gratis til de øvrige medlemmer af EA (og dermed de deltagende laboratorier). Dette princip bliver svært at videreføre, hvilket dog ikke bør være et uoverstigeligt problem, eftersom de samlede omkostninger som sådan ikke stiger. Det væsentligste argument for at have EA præstationsprøvningerne i kalibrering er, at de udgør et kardinalpunkt i den multilaterale aftale for kalibrering (EA MLA), som DANAK har tiltrådt. Ændringer omkring finansieringen vedrører således primært DANAK og ikke de deltagende laboratorier.

De allerede igangsatte præstationsprøvninger fortsætter, idet det forventes, at den permanente arbejdsgruppe overtager ansvaret for disse fra de respektive ekspertgrupper. Laboratorierne bør derfor ikke være bekymrede for, at arbejdet går i stå. Overgangsfasen må forventes at tage det meste af 2004, hvor den nye arbejdsgruppe for præstationsprøvning inden for kalibreringsområdet træder sammen.

Erik Øhlenschläger

Fortsat fra side 5 – DANAK-Metrologi

- basis af prøvning/vurdering udført af akkrediterede laboratorier – evt. i henhold til WELMEC's typegodkendelsesaftale.
- Varetage dansk medlemskab i WELMEC's typegodkendelsesaftale.
- Notificere organer i henhold til EF-direktiv for ikke-automatiske vægte.
- Bemyndige laboratorier til at udføre verifikation samt til at udføre e-mærkningskontrol og føre tilsyn med, at de til stadighed opfylder krav for bemyndigelse.
- Koordinere de bemyndigede laboratoriers arbejde til sikring af, at de fortolker reglerne på samme måde.
- Udføre tilsyn/markedsovervågning.
- Varetage den tekniske del af EU-forhandlinger vedr. legal metrologi (f.eks om nye direktiver for måleinstrumenter).
- Varetage dansk medlemskab i OIML samt koordinere dansk deltagelse i det tekniske arbejde.
- Varetage dansk medlemskab i WELMEC samt koordinere dansk deltagelse i det tekniske arbejde.
- Informere om gældende og kommende regler, herunder internationalt arbejde samt i relevant omfang inddrage berørte parter.

Poul Claudi Johansen

DANAK's sektorudvalg for akkreditering til miljøcertificering og EMAS-verifikation

Det nye sektorudvalg har påbegyndt sit arbejde med revision af DANAK's tekniske forskrifter inden for akkreditering til miljøcertificering og EMAS-verifikation. I udvalget, der nu har afholdt 3 møder, behandles særlige spørgsmål i relation til certificering og verifikation efter henholdsvis ISO 14001 og EMAS-forordningen. I øjeblikket drøftes bl.a. revision af DANAK's fortolkning af kompetencekrav til sammensætning af audithold ved miljøcertificering og miljøverifikation (DANAK's retningslinje nr. RL13).

Revisionen af RL13 har til formål dels at følge op på erfaringerne med implementering af retningslinjen gennem de sidste 3-4 år og dels at

bringe bestemmelserne ajour med den reviderede rådsforordning EMAS 2 og den nye standard DS/EN ISO 19011:2003. (Retningslinier for audit af kvalitetsstyringssystemer og af miljøledelsessystemer).

Næste møde i sektorudvalget er planlagt til den 3. marts 2004.

På www.danak.dk-organisation findes en kort beskrivelse af sektorudvalget og dets medlems-sammensætning.

Emil Dyrelund Jakobsen

Julehilsen

Endnu et år med udfordringer og interessante opgaver er ved at være gået.

DANAK vil derfor gerne sige tak for godt samarbejde til kunder, myndigheder og andre interessenter inden for såvel akkreditering som for metrologi.

Alle ønskes en rigtig glædelig jul og et godt nytår, og vi ser frem til et fortsat godt samarbejde i 2004.

NYE AKKREDITERINGER *Perioden fra 6. juni -15. november 2003*

Prøvning, kalibrering og prøvetagning Laboratorie: Akkr. Nr.

- 446 Elsam Engineering A/S, (prøvning inden for kalibrering, akustik, støj og vibration).
- 447 B. Kjær Hansens Eftf., (kalibrering af volumenmålere)
- 452 Svend Ole Hansen ApS, (kalibrering af kopanemometre)
- 453 DAFA A/S, (prøvning af vinduer og yderdøre)

455 Atkins Danmark A/S, (prøvning inden for akustik, støj og vibrationer).

Notificerede organer i.h.t. Byggevarerdirektivet

ID 0199 Delta, (brandalarmsystemer),
prøvning

Yderligere information om de enkelte akkrediteringer kan søges i DANAK's register på www.danak.dk.

DANAK-personalia

Tiltrådt:

Tove Reiter Kirk
1. august 2003
Ledende Assessor
Akkreditering af laboratorier
inden for sundhedssektoren

Annemette Hovmand (vikar)
1. august 2003
Sekretær
Certificering og inspektion

John Anker
Corneliussen
1. september 2003
IT-projektleder

Fratrådt:

Ledende Assessor
BST-Godkendelse
Hanne Urhøj,
31. august 2003

Sektionsleder
Almen teknik
Jørgen Blom,
30. juni 2003

NYE ELLER REVIDEREDE DOKUMENTER FRA EA (EUROPEAN CO-OPERATION FOR ACCREDITATION)

Nedenstående dokumenter markeret med **fed** vedrører de akkrediterede organers udførelse af opgaver. Disse dokumenter udsendes af DANAK til de relevante laboratorier, inspektions- og certificeringsorganer. Alle dokumenterne kan hentes på EA's hjemmeside under www.european-accreditation.org/documents.

Ref. No	Titel	Udgivet	Status
EA-1/01	EA Publications (list of all EA-publications)	NOV 2003	Revideret
EA-1/05	Contact Persons of EA Members, Associate Members, Contracts of Co-operation and observers	NOV 2003	Revideret
EA-2/02	EA Policy and Procedures for the MLA	JULY 2003	Revideret
EA-4/09	Accreditation for Sensory Testing Laboratories (previously EAL-G16)	JULY 2003	Revideret
EA-5/01	Guidance on the Application of EN 45004 (previously EAC/EAL-G24)	NOV 2003	Revideret
EA-5/02	Guidance on the application of EN 45004 in recurrent inspection of motor vehicles	JUNE 2003	NY

FØLGENDE DOKUMENTER ER ENDVIDERE OPHÆVET:

Ref. No	Titel	Ophævet
EA-1/11	Meeting of Expert Groups, Task Forces and Joint Working Groups reporting to the EA Laboratory Committee	29/08/03
EA-4/05	Accreditation for Chemical Laboratories (with EURACHEM)	13/02/03
EA-4/12	Accreditation for Medical Laboratories	31/07/03

NYE ELLER REVIDEREDE DOKUMENTER FRA DANAK

Nedenstående dokumenter udsendes af DANAK til de relevante laboratorier, inspektions- og certificeringsorganer. Alle dokumenterne kan hentes på DANAK's hjemmeside: www.danak.dk.

Ref. No	Titel	Udgivet	Status
RL 1	Metodevalidering i kemisk analytiske laboratorier Kvantitative analysemetoder	Aug 2003	Revideret

DANAK'S KURSER OG KONFERENCER

For nogle af kurserne er der endnu ikke fastsat en dato – det er derfor en god idé at holde øje med DANAK 's kursusprogram (vedlagt) og DANAK 's hjemmeside – www.danak.dk.

Dato	Titel	Sted
17.03.04	Anvendelse af EDB i akkrediterede laboratorier	Symbion, København
10.05.04-12.05.04	Grundkursus for assessorer	Hjalet, Vordingborg
09.06.04-10.06.04	Workshop: Integrerede edb-systemer i akkrediterede laboratorier	Grand Park, Korsør
September 2004	Workshop: Prøvetagning - den største fejl i resultatet?	DANAK, Skovlunde
September 2004	Anvendelse af EDB i akkrediterede laboratorier	Fyn
Efteråret 2004	Usikkerhedsberegning (prøvning + kalibrering) samt Overensstemmelseserklæringer i prøvningsrapporter og kalibreringscertifikater	DANAK, Skovlunde
Efteråret 2004	Workshop: Præstationsprøvnings i henhold til ISO Guide 43	DANAK, Skovlunde
15.11.04-16.11.04	Usikkerhedsberegning af målinger inden for klinisk biokemi	Pharmakon, Hillerød

Yderligere information: Karin-Ulla Thaysen: kt@danak.dk

DANAK

Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond
Dyregårdsvej 5B
2740 Skovlunde
Tlf: 7733 9500
Fax: 7733 9501
www.danak.dk
danak@danak.dk

DANAK – Dansk Akkreditering – tilbyder akkreditering til virksomheder, der ønsker anerkendelse nationalt og internationalt af deres prøvnings- og kalibreringsydelser samt certificeringsaktiviteter og inspektion.

DANAK-NYT
Udgiver: DANAK

Ansvarshavende:
Jesper Høy, DANAK

Redaktion:
Inge-Lise Clausen, DANAK

Grafisk og teknisk produktion:
Brandt & Co.

Oplag: 2.000
Yderligere eksemplarer af DANAK-NYT kan rekvireres hos Karin-Ulla Thaysen, kt@danak.dk, tlf. 7733 9534 eller printes fra www.danak.dk.

Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond

Dyregårdsvej 5B
2740 Skovlunde
Tlf. 77 33 95 00
Fax. 77 33 95 01
www.danak.dk
E-mail: danak@danak.dk

Allan Munck	amu@danak.dk	77 33 95 45
Anette Hundewadt	ahc@danak.dk	77 33 95 54
Anne Cathrine Bollerup	acb@danak.dk	77 33 95 80
Anne Husum Nielsen	ahn@danak.dk	77 33 95 61
Annemette Hovmand	ah@danak.dk	77 33 95 41
Annsophie Gundlach	ag@danak.dk	77 33 95 35
Arne Kjær Sørensen	aks@danak.dk	77 33 95 56
Charlotte Rose Petersen	crp@danak.dk	77 33 95 39
Connie Eriksen	ce@danak.dk	77 33 95 30
Emil Dyrelund Jakobsen	edj@danak.dk	77 33 95 46
Erik Øhlenschlæger	eo@danak.dk	77 33 95 60
Hanne Christensen	hch@danak.dk	77 33 95 55
Inge-Lise Clausen	ilc@danak.dk	77 33 95 43
Jesper Høy	jh@danak.dk	77 33 95 33
John Anker Corneliussen	joc@danak.dk	77 33 95 38
John Molbæk Christiansen	jc@danak.dk	77 33 95 42
Karen Jensen	kje@danak.dk	77 33 95 40
Karin-Ulla Thaysen	kt@danak.dk	77 33 95 34
Keld Palner Jacobsen	kpj@danak.dk	77 33 95 72
Leif Funch	lfu@danak.dk	77 33 95 44
Lisbeth Lund	llu@danak.dk	77 33 95 53
Mads Lindberg	ml@danak.dk	77 33 95 32
Marianne Høeg	mh@danak.dk	77 33 95 71
Marissa Smidt	msm@danak.dk	77 33 95 31
Nazli Devici	ned@danak.dk	77 33 95 37
Niels Rudolph Hartmann	nrh@danak.dk	77 33 95 62
Ole Danielsen	od@danak.dk	77 33 95 52
Peer Lang Pedersen	plp@danak.dk	77 33 95 64
Poul Claudi Johansen	cj@danak.dk	77 33 95 70
Poul Erik Poulsen	pep@danak.dk	77 33 95 63
Stine Mai Sjøgaard	ss@danak.dk	77 33 95 34
Tove Reiter Kirk	trk@danak.dk	77 33 95 82
Vagn Andersen	va@danak.dk	77 33 95 36